

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ СЕМЕНА КУЗНЕЦЯ

Публічна дипломатія

робоча програма навчальної дисципліни

Галузь знань	<i>29 Міжнародні відносини</i>
Спеціальність	<i>291 Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>
Освітній рівень	<i>перший (бакалаврський) рівень</i>
Освітня програма	<i>Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії</i>
Статус дисципліни	<i>вибіркова</i>
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>українська</i>

Завідувач кафедри
Міжнародного бізнесу та економічного аналізу

Ірина Отенко

Харків
2020

ЗАТВЕРДЖЕНО

на засіданні кафедри міжнародного бізнесу та економічного аналізу

Протокол № 1 від 25.08.2020 р.

Розробник:

Пастушенко А. О., канд. іст. наук.

**Лист оновлення та перезатвердження
робочої програми навчальної дисципліни**

Навчальний рік	Дата засідання кафедри – розробника РПНД	Номер протоколу	Підпис завідувача кафедри

Анотація навчальної дисципліни

Дисципліна «Публічна дипломатія» є вибірковою дисципліною. Сучасна система міжнародних відносин не може нормально функціонувати без наявності публічної дипломатії. Важливість цього напрямку міжнародних відносин постійно зростає одночасно із розвитком комунікаційних технологій у світі. Саме через публічну дипломатію різноманітні актори мають можливість впливати на суспільну думку в інших країнах і таким чином формувати сприятливі умови для розвитку міжнародних відносин. Дисципліна охоплює різноманітні теми, які стосуються організаційних аспектів публічної дипломатії, брендінгу країни, культурної дипломатії, оцінювання ефективності публічної дипломатії, тактики впливу на суспільство в умовах міжнародного конфлікту, гастродипломатії, відносин з діаспорою, особливостей ведення публічної дипломатії різними країнами, етики публічної дипломатії тощо.

Характеристика навчальної дисципліни

Курс	3
Семестр	5
Кількість кредитів ECTS	4
Форма підсумкового контролю	Іспит

Структурно-логічна схема вивчення дисципліни

Пререквізити	Постреквізити
Міжнародні відносини та світова політика	Виробнича практика
Міжнародне право	Дипломатичний протокол та етикет
Міжнародні організації	Міжнародні відносини в Африці та на Близькому Сході
Теорія міжнародних відносин	Міжнародні відносини в Європі
	Паблік рилейшинз

Компетентності та результати навчання за дисципліною

Компетентності	Результати навчання
Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.	Знати природу міжнародного співробітництва, характер взаємодії між міжнародним акторами, співвідношення державних, недержавних акторів у світовій політиці.
Здатність працювати в міжнародному контексті.	Знати принципи, механізми та процеси забезпечення зовнішньої політики держав, взаємодії між зовнішньою та внутрішньою політикою, визначення та реалізації на міжнародній арені національних інтересів держав, процесу формування та реалізації зовнішньополітичних рішень
Здатність спілкуватися іноземною мовою.	Розуміти та відстоювати національні інтереси України у міжнародній діяльності.
Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у сфері міжнародних відносин, зовнішньої політики держав, суспільних комунікацій, регіональних досліджень.	Розуміти багатоскладовість та гетерогенність українського суспільства, володіти навичками регіонального, політико-географічного та електорального аналізу поведінкових стратегій неурядових гравців міжнародних відносин України
Здатність аналізувати міжнародні інтеграційні процеси у світі та на Європейському континенті, та місце в них України.	
Усвідомлення національних інтересів України на міжнародній арені.	
Здатність аналізувати природу та еволюцію міжнародних організацій, їх місця у системі міжнародних відносин, основних форм та перспектив співпраці України з ними.	
Здатність до тематизації неурядової складової міжнародних відносин через діяльність політичних партій, громадських організацій та об'єднань регіонального рівня.	

Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Публічна дипломатія: поняття та методи

Тема 1. Концепція публічної дипломатії

Визначення публічної дипломатії. Публічна дипломатія і «м'яка сила». Еволюція терміну і концепції публічної дипломатії. Методи публічної дипломатії: listening, informing, advocating, connecting, empowering. Оцінка ефективності публічної дипломатії. Проблема етики публічної дипломатії. Концепції «ноосфери» та «ноополітики». Три логіки комунікації: Individual Assertive Logic («індивідуальна напориста логіка»), Relational Associative Logic («реляційна асоціативна логіка»), Holistic Logic («холістична логіка»). Інформаційні загрози від тероризму. Електронна публічна дипломатія.

Тема 2. Методи вивчення іноземної громадської думки

Поняття «listening». Шість методів вивчення громадської думки в іноземній державі: apophatic listening (апофатичне слухання), active listening (активне слухання), tactical listening (тактичне слухання), listening in (вслухання), background/ casual listening (фонове слухання), surreptitious listening (таємне слухання).

Тема 3. Культурні аспекти публічної дипломатії

Поняття культурної дипломатії. Місце культурної дипломатії у системі публічної дипломатії. Вплив діджиталізації на культурну дипломатію. Важливість академічних програм студентського обміну в публічній дипломатії. Політичні вигоди від практик обміну студентами. Політичні ризики, пов'язані з обмінами студентами. Результати обміну: «opinion leader» («лідер думок»), cultural broker («культурний брокер»), корекція ідентичності та культурної орієнтації. Культурний фактор впливу. Студентські обміни як знаряддя пропаганди. Визначення та важливість національного брендингу. Ціннісна основа національного брендингу. Зв'язок між національним брендингом та публічною дипломатією. Еволюція національного брендингу. Сучасні тренди в національному брендингу. Гастродипломатія. Методи роботи з діаспорою. Виставки.

Тема 4. Міжнародне телерадіомовлення та його вплив на суспільні настрої

Значення міжнародного телерадіомовлення в публічній дипломатії. Теорія ігор двох рівнів Роберта Путнема і принцип дії міжнародного телерадіомовлення. Особливості роботи з національною та іноземною аудиторією. Проблема формування довіри у населення. Тактики соціального впливу в міжнародних конфліктах: The norm of reciprocity («норма взаємної відповіді»), Fear Appeals («апелювання до страху»), Foot-in-the-Door, Granfallooning, Projection («проекція»), Damn It, Refute It, Damn It, Replace It (тактика «шельмуй, спростуй, шельмуй, заміни»)

Змістовий модуль 2. Публічна дипломатія державних та недержавних акторів

Тема 5. Публічна дипломатія країн Європи

Публічна дипломатія Великобританії, Німеччини, Франції, Іспанії, Португалії, Італії, України, Білорусі, Польщі, Угорщини, Словаччини, Румунії, Молдавії, Чехії, країн Прибалтики, Російської Федерації.

Тема 6. Публічна дипломатія країн Азії

Японії, Китаю, Кореї, Індії, Ізраїлю, Туреччини, Арабських країн.

Тема 7. Публічна дипломатія країн Америки та Австралії
США, Канади, країн Латинської Америки, Бразилії, Австралії.

Тема 8. Публічна дипломатія країн Африки
Публічна дипломатія країн Тропічної Африки.

Тема 9. Публічна дипломатія міжнародних організацій та неурядових акторів
Публічна дипломатія Організації об'єднаних націй, Європейського Союзу, Організації північноатлантичного договору, Асоціації держав Південно-Східної Азії та інших міжнародних організацій. Корпоративна дипломатія.

Перелік практичних занять, а також питань та завдань до самостійної роботи наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Методи навчання та викладання

Методи навчання, спрямовані на активізацію та стимулювання навчально-пізнавальної діяльності здобувачів вищої освіти: дискусії, розв'язання кейсів, рольові ігри, тести, творчі завдання, робота в малих групах, вирішення проблемних питань.

На практичному занятті з теми 1 використано метод презентації у формі рольової гри. Студенти повинні розіграти ситуацію з продажу теми попереднього заняття, підкресливши які теоретичні та практичні переваги теми. Під час опанування другої теми студенти беруть участь у симуляції, вивчаючи у малих групах громадську думку про акредитуєму країну на основі інформації, отриманої з Інтернету та інших джерел. На практичному занятті з теми 3 студенти опрацьовують в малих групах конкретний кейс з обміну студентами, виявляючи неправильні, з точки зору публічної дипломатії, рішення у кейсі. Під час опрацювання матеріалу тем 5, 6, 7, 8 студенти беруть участь у тематичних симуляціях, моделюючи медійне мовлення, рекламу й виставки в країнах Європи, Америки, Австралії, Азії, Африки. Виконуючи модульні роботи, студенти розв'язують проблемні питання, пов'язані з професійними дилемами у сфері публічної дипломатії, а також виконують тестові завдання з тем відповідних модульних блоків.

Під час лекційних занять застосовується методи дискусії з проблемних питань, робота в парах (buzz groups, коли студенти в парах 2 хвилини обговорюють проблему, звітуючи потім про своє рішення), дебати («чотири кути» чи «барометр», студентам пропонується обрати місце в аудиторії відповідно до їхньої думки з можливістю змінювати місце в разі зміни думки під час дискусії), вправа «мозаїка» («jigsaw», читання текстів і відповіді на питання до них в малих групах з наступним обговоренням всієї групою), демонструється презентація викладачем, тощо. Після лекції студенти повинні пройти невеликий онлайн тест на ПНС протягом тижня, до наступної лекції.

Порядок оцінювання результатів навчання

ХНЕУ ім. С. Кузнеця використовує накопичувальну (100-бальну) систему оцінювання. За результатами поточного контролю здобувач може отримати мінімум 35 балів і максимум 60 балів, за результатами підсумкового контролю (іспит) – мінімум 25 і максимум 40 балів.

Для отримання необхідної кількості балів під час навчання впродовж семестру студенти отримують різноманітні завдання, націлені на формування і розвиток загальних і професійних компетенцій. Кожне практичне заняття студент може отримати до 3 балів. За

бездоганне виконання завдань під час всіх практичних занять студент може отримати 14 балів.

Кожна лекція має окремі тестові завдання в онлайн-форматі, за бездоганне виконання яких студенту буде нараховано 1 бал за кожен такий лекційний тест. За бездоганне виконання всіх тестових завдань студент може отримати 9 балів.

Під час лекції у студентів також є можливість отримати бали за індивідуальні завдання, які оцінюються у форматі дискусії. За бездоганне виконання всіх індивідуальних завдань студент може отримати 9 балів.

Загалом, курс складається з двох змістовних модулів і, відповідно, має дві письмові модульні роботи. Кожна модульна робота має кілька тестових завдань з вибором однієї особливості та кілька завдань, які потребують розгорнутої відповіді. За бездоганне виконання завдань модульної письмової роботи студент отримує 14 балів. Таким чином, за відмінне виконання двох модульних робіт буде нараховано 28 балів максимум.

Підсумковий контроль: екзаменаційний білет включає чотири питання (два стереотипного, одне діагностичного та одне евристичного рівнів). За бездоганне виконання стереотипних завдань студент отримує 14 балів, за бездоганне виконання діагностичного завдання – 12 балів і за бездоганне виконання евристичного завдання – 14. Максимальна оцінка за бездоганні відповіді на завдання – 40 балів, мінімальна оцінка за задовільне виконання завдань – 25 балів.

Лекції – 9 балів

Онлайн-тести – 9 балів

Практичні заняття – 14 балів

Модульні роботи – 28 балів

Іспит – 40 балів

Виставлення підсумкової оцінки здійснюється за шкалою, наведено в таблиці "Шкала оцінювання: національна та ЄКТС".

Форми оцінювання та розподіл балів наведено у таблиці "Рейтинг-план навчальної дисципліни".

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
82 – 89	B	добре	
74 – 81	C		
64 – 73	D	задовільно	
60 – 63	E	незадовільно	не зараховано
35 – 59	FX		

Рейтинг-план навчальної дисципліни

Тема	Форми та види навчання		Форми оцінювання	Мах бал
Тема 1.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Концепція публічної дипломатії»	Тест (ПНС)	1
			Дискусія	1
	Практичне заняття	Вправа «Продай тему»	Презентація	2
<i>Самостійна робота</i>				

	Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу Індивідуальне завдання		
Тема 2.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Методи вивчення іноземної громадської думки»	Тест (ПНС)	1
			Дискусія	1
	Практичне заняття	Практичне заняття за темою «методи вивчення громадської думки»	Моделювання професійних ситуацій	2
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу Індивідуальне завдання			
Тема 3.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Культурні аспекти публічної дипломатії»	Тест (ПНС)	1
			Дискусія	1
	Практичне заняття	Кейс «Обмін студентами»	Кейс-стаді	2
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу Індивідуальне завдання			
Тема 4.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Міжнародне телерадіомовлення та його вплив на суспільні настрої»	Тест (ПНС)	1
			Дискусія	1
	Практичне заняття	Контрольна модульна робота	Письмова контрольна робота	14
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу Індивідуальне завдання			
Тема 5.	Аудиторна робота			
	Лекція	Лекція «Публічна дипломатія країн Європи»	Тест (ПНС)	1
			Дискусія	1
	Практичне заняття	Симуляція «Публічна дипломатія у Європі»	Симуляція	2
	Самостійна робота			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу Індивідуальне завдання			

Тема 6.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Публічна дипломатія країн Азії»	Тест (ПНС)	1
			Дискусія	1
	Практичне заняття	Симуляція «Публічна дипломатія країн Азії»	Симуляція	2
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу Індивідуальне завдання			
Тема 7.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Публічна дипломатія країн Америки та Австралії»	Тест (ПНС)	1
			Дискусія	1
	Практичне заняття	Симуляція «Публічна дипломатія країн Америки та Австралії»	Симуляція	2
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу Індивідуальне завдання			
Тема 8.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Публічна дипломатія країн Африки»	Тест (ПНС)	1
			Дискусія	1
	Практичне заняття	Симуляція «Публічна дипломатія країн Африки»	Симуляція	2
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу Індивідуальне завдання			
Тема 9.	<i>Аудиторна робота</i>			
	Лекція	Лекція «Публічна дипломатія міжнародних організацій та неурядових акторів»	Тест (ПНС)	1
			Дискусія	1
	Практичне заняття	Контрольна модульна робота	Письмова контрольна робота	14
	<i>Самостійна робота</i>			
Питання та завдання до самостійного опрацювання	Опрацювання лекційного матеріалу Індивідуальне завдання			
Іспит			40	

Рекомендована література

Основна

1. Опорний конспект лекцій з навчальної дисципліни «Публічна дипломатія» укл. Пастушенко А. О. [електронний ресурс] – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7333>

Додаткова

2. Василенко В. В дипломатии и международном праве нельзя рассуждать категориями "побед" и "проигрышей" // Зеркало недели . – 2009. – №4. – 2009 – С.5
3. Країнознавство. Методичні рекомендації до практичних завдань для студентів спец. 291 "Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії", 292 "Міжнародні економічні відносини" першого (бакалаврського) рівня [Електронний ресурс] / укл. І. А. Булкина; Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. - Електрон. текстові дан. – Харків. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2018. - 46 с.
4. Routledge Handbook of Public Diplomacy. Second Edition / Ed. by Nancy Snow, Nicholas J. Cull. – New York, London: Routledge Taylor & Francis Group, 2020. – 503 p.
5. Buey, Eduardo del. Public Diplomacy / Eduardo del Buey. Kindle Edition: access mode https://www.amazon.com/Public-Diplomacy-Eduardo-del-Buey-ebook/dp/B08H9XVZPB/ref=tmm_kin_swatch_0?_encoding=UTF8&qid=&sr=

Інформаційні ресурси

6. Вебинар о публичной дипломатии. Центр поддержки и развития общественных инициатив «Креативная дипломатия». URL: <http://www.picreadi.ru/vebinar-opublichnoy-diplomatii/>
7. Дипломатия на корточках. Радио Свобода. URL: <https://www.svoboda.org/a/2286530.html/trans/28453481.html>
8. Кривохиж С. Мягкая сила и публичная дипломатия в теории и внешнеполитической практике Китая. Вестник Санкт-Петербургского университета. 2012. С. 103–112. URL: <https://cyberleninka.ru/article/v/myagkaya-sila-i-publichnayadiplomatiya-v-teorii-i-vneshnepoliticheskoy-praktike-kitaya>
9. Кривохиж С. Публичная дипломатия Китайской Народной Республики. СанктПетербург, 2014. 165 с. URL: https://disser.spbu.ru/disser2/disser/krivohij_public_diplomacy_disser.pdf
10. Публічна дипломатія як ефективний інструмент для захисту прав людини і деокупації Криму. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=9vjGPwaSp2U>
11. Публічна дипломатія: хто і як представляє Україну у світі. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=lq0eC4Rzhdw>
12. Сайт персональних навчальних систем ХНЕУ ім. С. Кузнеця. Дисципліна «Публічна дипломатія» – Режим доступу: <https://pns.hneu.edu.ua/course/view.php?id=7333>